* M A B - 2 6 1 - 2 9 1 0 - 2 *

MAB-261 Seat No. ______

B. A. (Sem. V) Examination
October / November - 2018
History : Paper - CC - 510
(The Constitutional History of The Republic India - I)

Time : 3 Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના : નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

૧ ભારતીય બંધારણ સભાની રચના અને કાર્યવાહી આલેખો. ૧૪

અથવા

૧ ભારતના બંધારણનાં વિવિધ લક્ષણો જણાવો.

૨ આમુખએ ભારતીય બંધારણનું 'હાર્દ' છે. આ વિધાનની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

૨ મૂળભૂત અધિકારો એટલે શું ? કયા કયા મૂળભૂત અધિકારો મળે છે તે જણાવો.

૩ રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો. ૧૪

અથવા

૩ ભારતનાં રાષ્ટ્રપતિનું સ્થાન જણાવી તેમની વિવિધ સત્તાઓની ચર્ચા કરો.

૪ રાજ્ય સભાની રચના જણાવી તેનાં કાર્યોની નોંધ કરો. ૧૪

અથવા

૪ ભારતના વડાપ્રધાનની સત્તાઓ જણાવી તેમના સ્થાનનું મહત્ત્વ સમજાવો.

૫ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (ગમે તે **સાત**) ૧૪

(૧) બંધારણ સભાના મુખ્ય સભ્યો કોણ કોણ હતા ?

(૨) બંધારણ સભાની પ્રથમ બેઠક ક્યાં અને ક્યારે મળી હતી ?

(૩) ક.મા.મુનસી બંધારણને કયા નામથી ઓળખાવે છે ?

(૪) ભારતના બંધારણમાં કેટલી કલમો, કેટલા ભાગ અને કેટલા પરિશિષ્ટોનો સમાવેશ થાય છે ?

(૫) બંધારણની કઈ કઈ કલમોમાં સમાનતાનો અધિકાર સમાયેલ છે ?

(૬) બંધારણની કઈ કલમ આધારિત ગુલામી પ્રથા અને વેઠપ્રથા પર પ્રતિબંધ છે ?

(૭) રાષ્ટ્રપતિની ચૂંટણીની પદ્ધતિ કઈ છે ?

(૮) સર્વોચ્ચ અદાલતના ન્યાયાધીશની નિમણૂક કોના દ્વારા થાય છે ?

(૯) સંસદનાં કેટલા સભ્યોની નિમણૂક રાષ્ટ્રપતિ કરે છે ?

(૧૦) કટોકટી કેટલા પ્રકારની હોય છે ? કયા કયા ?

(૧૧) સંસદીય લોકશાહી પ્રણાલી મુજબ રાષ્ટ્રપતિની વાસ્તવિક સત્તાઓ કોણ ભોગવે છે ?

(૧૨) ભારતમાં સંસદ (લોકસભા)નાં સભ્યોની સંખ્યા કેટલી છે ?